

Tréilís Adhmaid

Do phlandaí dreapadóireachta

Fíor 1: Tréilís adhmaid mar chabhair dreapadóireachta do phlandaí dreapadóireachta

Príomhshonraí

- SUÍOMH: Lasmuigh
- CINEÁL GLASÁLA: Glasú ingearach, treilís
- FÁIRE: Plandaí dreapadóireachta
- TÓIRTEOIR: Tógáil adhmaid
- UISCITHE: Uiscithe uathoibrithe nó uiscithe de láimh

Ábhar

Do phlandaí dreapadóireachta	1
Príomhdhata	1
Roghnú Suímh	3
Ábhar	3
Tréilís Adhmaid	3
Cur	3
Uirlísí	4
Céim ar chéim	4
Céim 1: Sceitse Pleanála agus Tomhais	4
Céim 2: An Fráma Adhmaid a Thógáil - Tréilís	5
Céim 3: An Struchtúr Balla a Shuiteáil	6
Céim 4: Cuimilt	6
Cúram agus Cothabháil Plandaí	8

Roghnú Suímh

- Sainmhíniú an limistéar agus an airde don láithreán suiteála
- Cinntigh na toisí uasta (F/L/A) de dhromchla an bhalla
 - ☞ **do mhéid uasta an treilís/glasúcháin** (cothaigh achar ~20 cm ó na fuinneoga)
- Socraigh ar nascadh talún nó bosca plandála do phlandaí dreapadóireachta
- Measúnú a dhéanamh ar an nochtadh nó ar na coinníollacha soilsithe (e.g., scáthú)
 - ☞ **le haghaidh roghnú plandaí**
- Uiscithe:
 - o Foireann le haghaidh uiscithe de láimh (lena n-áirítear le linn tréimhsí saoire)
 - o Ceangal uisce (le haghaidh uiscithe uathoibrithe)
 - o Ceangal cumhachta (le haghaidh uiscithe uathoibrithe)

Ábhar

Don treilís adhmaid a úsáidtear mar thaca dreapadóireachta (**thart ar 2 x 3 m**), teastaíonn na hábhair seo a leanas.

Maidir leis na comhpháirteanna adhmaid, moltar go ginearálta cineál adhmaid áitiúil, atá éasca oibriú leis agus marthanach a úsáid. Ba chóir an dromchla a bheith planáilte agus neamh-chóireáilte más féidir. I gcás **suiteálacha amuigh faoin aer**, ba chóir go mbeadh an adhmaid aimsirdhíonach—is rogha oiriúnach é an lárche, mar shampla. Le haghaidh **úsáide laistigh**, is féidir sprús a úsáid.

Is rogha eile é freisin adhmaid athchúrsáilte nó fuilleach a úsáid. Le cóireáil chuí ar an dromchla nó trí úsáid roghnach (e.g., an taobh is tarraingtí a chur amach), is féidir ábhair a shábháil agus a athúsáid go héifeachtach

Trellis Adhmaid

- Adhmaid cearnach ~ 50/80 mm ~ 6 m** – le haghaidh struchtúr an bhalla
 - o 3 phíos, 200 cm an ceann (poist ingearacha)
- Slatanna ~ 48/28 mm ~ 47 m** – do ghreille an treilís
 - o 11 phíos, 200 cm an ceann (slata ingearacha)
 - o 7 bpíos, 300 cm an ceann (slatanna cothrománacha)
- Scriúna** [t/f mm ↔ tiús/fad]
 - o 100 scriú adhmaid 6/50 mm (don eangach treilís)
 - o 12 ríomha. Ancaire balla + breiseáin (oiriúnach don chineál balla)
- Ceapacha deiridh miotail** nó **adhmaid** chun dromchlaí snáithe deiridh nochta a chosaint

Plandáil

- Lasmuigh:** plandaí dreapadóireachta - speicis dhreapadóireachta tacaíochta ar nós dreapadóirí fite, dreapadóirí tendrile, dreapadóirí scrambail, nó torthaí espalier
 - ➔ **Tabhair aird ar nochtadh an tsuímh agus ar an gcineál fáis** – ná húsáid speicis fhéin-ghreamaitheacha!
- Sreang cheangail** chun plandaí dreapadóireachta a dhaingniú
- Composthalamh** nó **foshraith phlandála** (i gcás athsholáthair ithreach)
- Ábhar mullaigh** le haghaidh clúdaigh uachtair

Uirlisí

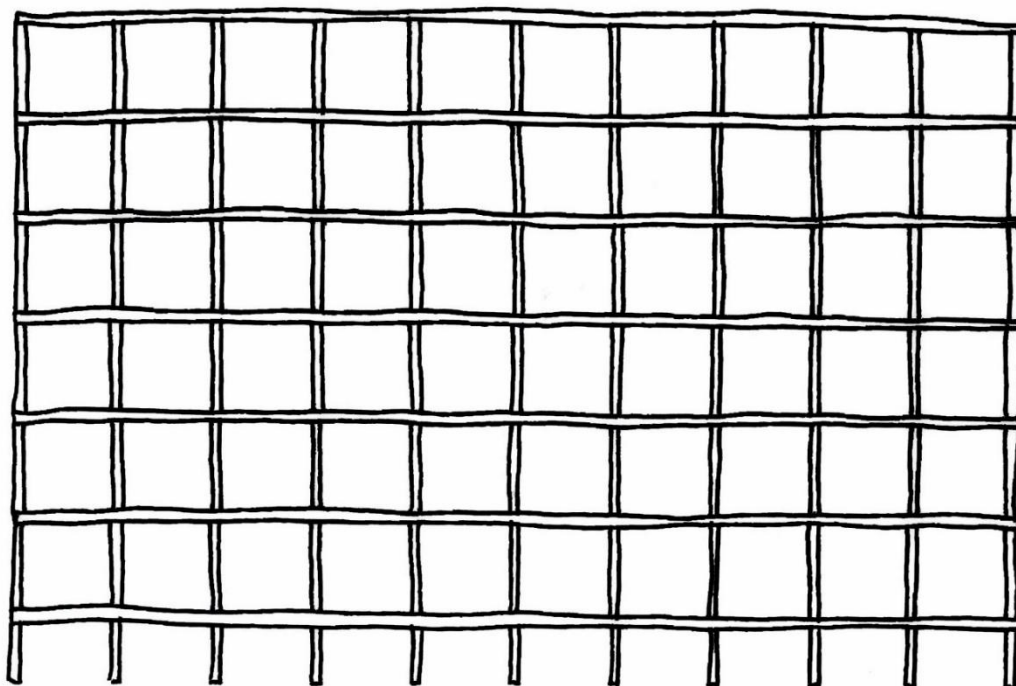
- Teip tomhais, rialóir fillte
- Cearnóg mharcála
- Leibhéal spioraid
- Péansail
- Sábh adhmaid: sábh ciorclach nó sábh mitre
- Drile buille + giotáí druileála (le haghaidh soicéad balla)
- Folúsghlantóir (chun deannach a bhaint amach agus tú ag druileáil isteach i mballaí)
- Drile/tiománaí gan sreang + tacar giotáí agus giotáí druileála adhmaid
- Dréimire
- Canán uisce nó píobán gairdín

céim ar chéim

Nuair a bheidh na hábhair go léir faighte, is féidir leat tosú leis na hullmhúcháin agus an tionól.

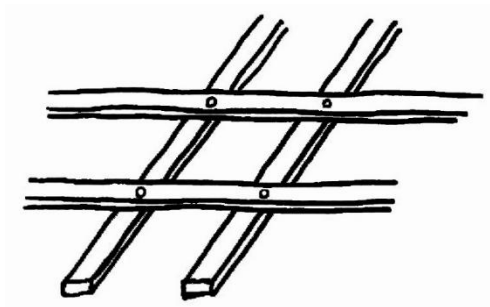
Céim 1: Sceitse Pleanála agus tomhais

Bunaithe ar na toisí iomlána atá socraithe, is féidir sceitse pleanála a chruthú agus fad cruinn na gcomhpháirteanna a ríomh. Moltar liosta gearrtha a ullmhú leis na toisí uile agus suíomhanna na bpoll druileála do na heilimintí adhmaid. Is iad toisí seachtracha an treilís thart ar 2 x 3 mhéadar. Ba chóir go mbeadh an spásáil idir na slata thart ar 30 cm ach is féidir í a mhéadú suas le 50 cm más gá.

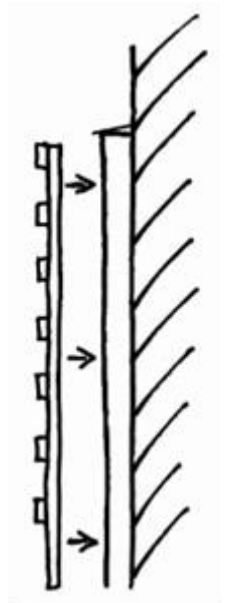
Fíor1 : Sceitse de thréilís adhmaid thart ar 2 x 3 m le spásáil slata ~ 30 cm

Céim 2: An Fráma Adhmaid a Thógáil - Treille

Fíor 3: Scriúigh na bataí ag uillinn 90°

1. Leag na **slata cothrománacha** (300 cm) go cothrom ar an talamh, agus spás de thart ar 30 cm eatarthu, agus iad ailínithe go comhthreomhar.
2. Cuir an dá **shlat ingearach** sheachtracha (200 cm) go cothrom ar bharr na slata cothroma, iad a ailíniú ar chlé, ar dheis, agus ar an imeall uachtarach, agus scriúáil isteach sa láthair iad (drileáil réamh-pholláilte más gá).
 ↑ **Seiceáil go bhfuil uillinneacha 90° cruinne.**
3. Cuir na **slata ingearacha** atá fágtha go cothrom anuas orthu, agus thart ar 30 cm eatarthu, comhthreomhar lena chéile, agus scriúigh isteach sa láthair iad ag gach crosbhealach (uillinn 90°; réamhtholladh más gá).

Fíor 4: Rannóg feistithe balla

Céim 3: An Struchtúr Balla a Shuiteáil

Déantar na **foircinn** chothroma (50/80 mm) a fheistiú go cothrománach ar an mballa le ceithre ancaire balla an ceann, agus iad spásáilte 1.50 méadar óna chéile. Coinnigh fad íosta 20 cm ón talamh agus ó aon fhuinneoga.

1. Réamh-druileáil ceithre pholl i ngach **adhmad** do na daingneáin balla
2. Aistrigh suíomhanna beachta ingearacha na bpoll ar an mballa agus druileáil na poill ancaire m.sh. coinneigh an t-adhmad ina áit (ag úsáid leibhéal spioraid) agus marcáil na suíomhanna
3. Glan na poill sa bhalla agus cuir na pluganna agus na daingnigh balla isteach
4. Cuir na **hadhmaid** ar an mballa agus daingnigh iad le scriúnna nó le daingnighithe balla
5. Nuair a bheidh na trí adhmaid go léir daingnithe, scriúáil an **treilís adhmaid** críochnaithe ar struchtúr an bhalla
6. Is féidir na dromchlaí gráin deiridh uachtaracha a chlúdach le **scragall miotail** nó le **clár adhmaid**, atá beagáinín ar fhána
→ le haghaidh cosanta ar an aimsir (cosaint thógálach adhmaid)

Céim 4: Cur

1. Má táthar ag cur go díreach sa talamh, tochail **poll curtha** atá ar a laghad dhá oiread méid na liathróide fréimhe.
2. Má tá droch-chaighdeán sa chré atá ann cheana, tochail poll níos mó agus líon é le fo-stráice mar ionadú cré.
3. Tóg an **liathróid fhréimhe** amach as a pota saothraithe agus sclóineáil go réidh íochtar na bhfréamh (cuireann sé seo feabhas ar an bhfréamhú).
4. Cuir an planda isteach sa pholl agus líon le **fo-stráice** nó le **hithir chompostaithe é**.
5. Brúigh an fho-stráice go daingean síos le do lámh timpeall na gcos agus lean ort ag líonadh.
6. Cuir thart ar 3 cm de **mhúirín** ar bharr na liathróide fréimhe.
7. Ceangail na **plandaí dreapadóireachta** den treille le hábhar ceangail oiriúnach.
8. Uisce go maith – súnn an fho-stráice méid mór uisce ag an tús

Fíor 5: Plandáil agus uisciú

Cúram agus Cothabháil Plandaí

- Cigireacht amhairc laethúil An bhfuil na plandaí sláintiúil agus an bhfuil an córas uiscithe ag feidhmiú i gceart?
- Cúram Bunaithe:
 - Uiscíú: Ar dtús go laethúil, ansin laghdaigh go dtí thart ar 3 huairé sa tseachtain
→ Moltar uiscithe uathoibrithe le línte síleadh
Tar éis go mbeidh fréamhú maith bainte amach → laghdaigh a thuilleadh go 1–3 huairé sa tseachtain
 - Treoraigh agus ceangail na gais den treilís
→ I gcás dreapadóirí fite láidre (e.g. *Wisteria*), ceangail na gais go comhthreomhar leis an treilís (de réir mar a thagann gais nua aníos, díthoirc iad agus atreoraigh iad arís go comhthreomhar leis an tacaíocht)
- Bearradh agus Athphlandáil
 - Bearr siar na gasa atá rófhásach de réir mar is gá, nó gearr siar an fás timpeall na bhfuinneog
 - Bearr fás nach dteastaíonn, m.sh. isteach i ngiotaí nó i gclaiseanna an dín
 - I gcás planda a chailleadh, bain an liathróid fhréimhe iomlán agus cuir ceann nua ina áit
- Toirchiú Roghnach
 - M.sh. cuir compost úr i bhfeidhm san earrach mar leasachán nádúrtha

Fíor 6: Cúram plandaí

Fíor 7: Plandaí dreapadóireachta i gclós na scoile ag giomnásiam (10 m ar airde)

Maoinithe ag an Aontas Eorpach. Is iad tuairimí agus tuairimí an údair/na n-údar amháin, áfach, atá ann, agus ní gá gurb ionann iad agus tuairimí an Aontais Eorpaigh ná OeAD-GmbH. Ní féidir an Aontas Eorpach ná an t-údarás deonaithe a choinneáil freagrach astu.